

Tátrai Miklós

A MÁSODIK TALÁLKOZÁS

Sándor morgolódva húzta árnyékba a gumimatracot a medence széléről. Nem szeretett napozni, valójában a strandot sem kedvelte, csak a gyerekek miatt vállalkozott a több napos kalandra. Gábor és Krisztián remekül érezték magukat, a kilenc éves fiúk önfeledt örömeivel ugráltak, lubickoltak a vízben, és már másodszer hangzott el „... de még maradjunk egy kicsit!”, amit csak félig gondoltak komolyan. Sokáig akartak maradni, pedig jól tudták, övük a holnap, és még legalább két nap, de az is lehet, hogy több. Osztálytársak és barátok voltak, örömmel fogadták a bogácsi sátorozás ötletét. Sándor vetette fel Olgának és Gyurinak, Krisztián szüleinek, hogy hozzák el a fiúkat nyolc-tíz napig Bogácsra, és felezzék meg a velük töltött időt. Szerezzenek egy nagy sátrat, keressenek egy alkalmas udvart, ahol azt felállíthatják, és ő vállalja az első négy napot. A reggelit, vacsorát megoldják a boltból, az ebédet a strandon. Ha megunnák a vizet, kirándulni is lehet a környéken, és Eger sincs messze, bármikor haza ugorhatnak, ha úgy gondolják. Minden a terv szerint alakult. Az évzáró ünnepség után, az első hétvégén együtt mentek el szálláshelyet keresni.

Nem volt nehéz dolguk, hamar megtalálták a legjobb helyet. A fürdőhöz közel, egy lakatlan ház gondozott udvarát választották, amit a messze lakó tulajdonosok a szomszéd Mariska néni felügyeletére bízta. A kissé hajlott hátú öregasszony örömmel és kedvesen fogadta őket. Bemehettek a házba, használhatták a mellékhelyiségeket, a hűtőszekrényt, még a fával bőségesen ellátott kerti tűzrakót is felajánlotta, ha bográcsózni, vagy csurdítani szeretnének. A gyerekek először jót nevettek. Nem értették, miért kell ezt megbeszélni, hiszen a csurdítást hallva egészen másra gondoltak, mint a szalonnasütés. A néni elmondta, hogy gyakran adják ki sátorozásra az udvart, visszatérő vendégeik is vannak. Hamarosan két kedves család érkezik a szlovákiai Fülekről. Az udvar kellően nagynak tűnt ahhoz, hogy valamennyien kényelmesen elférjenek, úgyhogy megegyeztek. Két hálófülkés, nagy előteres sátrat sikerült szerezni. A kempingezésben gyakorlatlan apukák bizony megizzadtak, amire minden a helyére került, de azután elégedetten nézegették művüket, és tervezték a következő napokat. A fiúk eleven, csintalan, de kezelhető gyerekek voltak. Sándor biztos volt abban, hogy egyedül is boldogul velük. Úgy gondolta, semmi sem jöhet közbe, ami megzavarná a békésnek és nyugodtnak ígérkező napokat. Nem tudhatta, hogy ez nem így lesz, és néhány napon belül váratlan események történnek.

Gábor és Krisztián sokadszorra töltötték újra vízipisztolyukat. Rendületlen energiával lövöldözték egymást, és a többieket, a velük együtt hancúrozó gyerekeket. Valóban nehéz lett volna megszakítani játékukat, Sándor nem is próbálkozott ezzel. Elgondolkodva gyújtotta meg cigarettáját, és nézett a semmibe, vagy ki tudja hova. Egyedül nevelte Gábort. Amikor munkája miatt délután, vagy éjszaka távol kellett lennie, szülei segítettek. Felesége öt évvel korábban, 1975 őszén tragikus hirtelenséggel elhunyt. Azóta nem talált igazi társat. Nem talált olyan asszonyt, akit el tudott képzelni kisfia anyjának. Voltak barátnői, komolyabbnak tűnő kapcsolata, de mindig hiányzott valami, amit magának sem tudott pontosan megnevezni. Nem volt nőfaló, nem vágyott érzelem nélküli üres együttlétekre. Szerelmet, és olyan gondoskodó szeretetet keresett, amelyből nem csak neki, hanem Gábornak is bőségesen jut. Tudta jól, hogy Évát nem hozhatja vissza, másik párt kell találnia, bármennyire is szerette és szereti még mindig feleségét. Nem hitt a jövőben, sokszor érezte úgy: a múltban kell keresnie a megoldást, csak azt nem tudta: hol és hogyan? Eger ebben nem akart segíteni. Minden Évára emlékeztette, bármerre ment, vagy nézett. Sárvári mester híres fagyfaltozója az első találkozásukat, a Dobó tér a randevúkat, a székesegyház esküvőjüket, az Érsek-kert a meghitt sétákat és a csókokat idézte. Olykor még a szél is kínozta, amikor felkapta, és szétterítette a Dohánygyár illatát, amit Éva - számára meglepő módon - nagyon kedvelt. Hihetetlennek tűnt, hogy a Finomszerelvénygyárban dolgozó több száz csinos lány, egyedül maradt asszony közül, vagy Egerben, ahol a tanárképző főiskolának köszönhetően, sokkal több helyes lány él, mint a hasonló kisvárosokban, Sándor nem találja meg a boldogságát. A rokonok és barátok azt hitték, nem is akarja igazán elkötelezni magát, pedig szándékait egészen más, mások számára érthetetlen gondolatok uralták. Úgy érezte, Éva emlékét sértené meg, ha új szerelemét ugyanott keresné, ahol a régit eltemette. Valahol másutt kell megtalálnia, időben és térben távol a jelentől. De hogyan?

A fiúk hangos közeledése zökkentette ki Sándort gondolataiból. A vízipisztolyok keresztüzébe került, mert a kislegények rájöttek: megéheztek. Délután öt óra felé járt az idő, valóban messze volt már az ebéd, az uzsonna pedig kimaradt a programból. Egyetértően szedelőzködtek, és elindultak a sátor felé. Útközben megegyeztek a vacsorában, a fiúk vidáman javasolták a dupla csurdítást. Sándor nem ellenkezett, de nehezen tudta elképzelni, hogy a gyerekek majd türelmesen megvárják, amíg tüzet rak, amíg a tűzből parázs lesz, mert igazán csak akkor illene elkezdeni a szalonnasütést. Eszébe jutott Olga pogácsája, amit gondosan rejtegetett a mostanihoz hasonló nehéznek ígérkező estekre. Úgy tervezte, hogy majszolgatás közben majd elviccelődnek, elmókáznak a hamuba sült pogácsákról szóló mesékkel, és azzal talán sikerül elterelni a fiúk figyelmét a lassan múló, unalmasnak ígérkező percekről. Nem rajta múlt, hogy a mesék elmaradtak, senki sem unatkozott, és az este mindenkinek tartogatott meglepetést, nem is kicsit. Amint befordultak az utcába, meglepetten látták, hogy a kapu mindkét szárnya nyitva van, pedig ők azt

gondosan bezárták. Sándor először rosszra gondolt, azonban meglátta Mariska néni vidám integetését, és valami meglepetésre gondolt. Ebben nem tévedett.

Az udvarban két csehszlovák rendszámú autó, és két új sátor állt. A sátrak között három gyerek játszott. A nagyobb kislány tíz-tizenkét éves a kicsi talán öt, a fiú hét-nyolc éves lehetett. Szimpatikus, negyvenes éveiben járó férfi rendezkedett a piros Skoda csomagtartójában.

- Megjöttek a fülekiek! - újságolta Mariska néni - Nagyon kedves emberek!

- Igen látom, itt a két család. Hol vannak a többiek? - érdeklődött Sándor.

- A két asszony elment a boltba vásárolni. Pável maradt a gyerekekkel. Tavaly még Martin is itt volt, de most nélküle jöttek. Elhagyta a feleségét és a kisfiát. Valójában csak Pável szlovák, no és félig a gyerekek. Az anyukák, akik egyébként testvérek, magyarok. Mindenki beszél magyarul, bár a férj egy kicsit mókásan. Majd meglátják!

A beszélgetés hangjára Pável felemelte fejét a csomagtartóból, és köszönésként biccentett az érkezők felé. Sándor odalépett, kezét nyújtott, bemutatkozott, bemutatta a fiúkat, és azonnali tegeződést javasolt.

- Akkor ahoj, vagy szia! Pável Miklik vagyok - fogadta barátságosan az ajánlatot a szlovák férfi, és a már szétnyitott kemping-székek egyikére mutatott. - Hozok sör, ezt kell ünnepelni!

- Nagyon kedves vagy, nem tiltakozom, jól fog esni. Szeretem a cseh és szlovák söröket.

- Hoztam sok, gyere mindig!

- Nem akarok visszaélni a jóságoddal, majd módjával. Tudod mit? Gyertek este szalonnát sütni. Mi elkészítjük a tüzet, a nyársakat. Bőven van szalonnánk, csak kenyeret hozzatok. A gyerekeknek úgysem lesz sokáig türelme, ők majd játszanak, mi pedig elbeszélgetünk, eliszogatunk. Finom egri borral tudlak kínálni benneteket a barátom pincéjéből. Valamelyik nap meg is látogathatjuk, imádja a vendégeket. Ismered a magyar mondást? Sörre bor mindenkor, borra sör meggyötör! Majd ügyeljünk a sorrendre! Remélem a hölgyeknek is lesz kedve egy vidám estéhez.

- Köszönöm a meghívást, elfogadjuk. A felségem húga hangulata nem jó most. Lehet, nem jön, majd meglátjuk.

- Igen, hallottam Mariska nénitől, hogy elhagyta a férje. Mikor történt?

- Tavasszal, de nem én mondtam semmit! Nem szabad tudni!

- Ne aggódj Pável! Hallgatok, mint a sír!

A férfiak megitták sörüket. Sándor elment előkészíteni a tűzrakót, Pável folytatta a pakolást. A gyerekek vidáman bújócskáztak, eszük ágában sem volt bármelyik felnőttnek segíteni. Már lobogott a tűz, és elkészültek a nyársak, amikor a két asszony benyitott a kiskapun. Vásárlás előtt még tettek egy nagyobb sétát, így a vártnál későbben érkeztek meg. Pável szlovákul beszélt velük, időnként a tűz felé mutatott, minden bizonnyal beszámolt a gyors barátságáról, és a vacsorameghívásról. Sándor nem akarta zavarni egyezkedésüket. Úgy gondolta, majd megismerkedik a hölgyekkel, ha lesz

kedvük a közös programhoz, ha pedig nem, akkor majd holnap találkoznak. Feleslegesen aggodalmaskodott, mert Pável néhány perc múlva jelezte: számíthat rájuk, hamarosan érkeznek. Valóban így történt, a férfi és a két asszony húsz-huszonöt perc múlva elindult a tábortűzhöz. Sándor udvariasan eléjük sietett, barátja pedig elegáns meghajlással bemutatta a hölgyeket.

- Hanna a felségem - intett kedvesen a kicsit idősebb, de vidámabb asszony felé - a sógornóm pedig Erzsébet Balogova, akit mi úgy hívunk...

- Betti! - vágott szavába döbbsen Sándor, és úgy nézett az elsápadó asszonyra, mintha csodát látna.

XXX

Az egri helyőrség hetek óta készülődött a katonai fűvőszenekezek 1968. évi fesztiváljára. Az időpont kiválasztásánál senki sem gondolhatott arra, hogy augusztus harmadik harmadában súlyos katonai hadműveletek zavarják meg a város és az ország életét. Akkor még senki sem tudhatta, hogy a Szovjetunió határozott, erőszakos kívánságára, a Varsói Szerződés fegyveres erői bevonulnak Csehszlovákiába azért, hogy megállítsák a moszkvai vezetésnek nem tetsző politikai változásokat.

A magyar csapatok augusztus 21-én éjjelkor lépték át a Csehszlovák államhatárt, és megindultak Léva, Érsekújvár, Nyitra irányába. Reggelre a lakosság mindenütt rádöbbsent, hogy nem tévedésről, és nem hadgyakorlatról van szó. Az emberek felháborodtak, elkeseredtek. A katonákat több településen, különösen Léván, Nyitrán, Érsekújváron ellenségesen fogadták, szitkozódással, ökölrúzással, tojás- és krumpli dobálással, tüntetésekkel fejezték ki véleményüket. A hivatalos szervek - különösen az első napokban - megtagadták az együttműködést. A katonákat nagyon meglepte, hogy a magyar nemzetiségű lakosok közül is sokan határozott ellenszenvvel fogadták őket, röplapokon, plakátokon szólítottak fel a mielőbbi hazatérésre. Nem lobogott a harci kedv, ugyanakkor a kapott feladatokat végre kellett hajtani. A nagyfokú fegyelmezettségen, a jó és gyors parancsnoki döntéseken múlt, hogy a hetekig tartó komoly feszültség, és az esetenkénti veszélyes incidensek ellenére, a magyarok által megszállt területeken nem történtek tragikus összetűzések.

Az egri 6. gépesített lövészezred néhány alegysége, már az első napoktól részt vett a hadműveletekben. Augusztus 25-én a déli órákban teljes mozgósítást rendeltek el az ezred részére, ami a tartalékosok azonnali behívását, felszerelését, és hadrendbe állítását jelentette. Sándor, aki akkor az egri Finomszerelvénygyárban dolgozott, a magyar híradásokból már értesült a fejleményekről. Kétsége sem volt, hogy behívása összefüggésben van a csehszlovákiai eseményekkel, arról azonban sem neki, sem társainak nem volt fogalma, hogy milyen feladatok várnak rájuk, menniük kell, vagy itthoni

tartalékot képeznek valahol. A körülményekhez képest szerencsésnek mondhatta magát. Korábbi kiképzésének és szakaszvezetői rendfokozatának köszönhetően olyan századparancsnok közvetlen alárendeltségébe került, akinek öccse gyerekkori barátja volt. Ismerték egymást, a főhadnagy megbízott benne.

Az egri ezred kijelölt alegységei augusztus 27-én érkeztek meg Érsekújvár és Párkány térségébe, ahol leváltották az ott állomásozó, és más feladatot kapott zalai hadosztály katonáit. A kialakult helyzet aggodalomra adott okot, hiszen néhány nappal azelőtt a bevonuláskor, kis híján tragédia történt. Érsekújvár város vezetői, miután tárgyalóasztalhoz ültették őket, nem kívántak együttműködni az általuk csak megszállóknak nevezett erőkkel. A déli órákra már jelentős létszámú tüntető tömeg gyűlt össze a tanács épülete előtt, és rendkívül agresszívan viselkedtek, tartani lehetett támadásuktól. A szlovák és magyar lakosok egymással egyetértve, összefogva, szidalmazták a katonákat, szemrehányást tettek a megszállásért. A magyar tisztek, és katonák közül többen kiszálltak a tankokból és nyugtatni igyekeztek az embereket, kevés sikerrel. Legjobban az fékezte az indulatokat, hogy egyre nyilvánvalóbbá vált: mindenki kényszerhelyzetben van. A tanács épületéből kilépő magyar tábornokot, aki nyugalomra próbálta inteni a tüntetőket, ennek ellenére olyan ellenséges és fenyegető gyűrűbe fogták, hogy testi épsége is veszélybe került. Ekkor figyelmeztető sorozatok dördültek, amely mindenkit megdöbbsentett. A vérontás elkerülése érdekében a magyar katonákat - a város blokádját fenntartva - kivonták a városszélére, de a feszültség csak lassan oldódott. A helyiek látszólag beletörődtek a helyzetbe, de az egriek érkezése után is folyamatosan követelték a megszállók távozását. Ugyanezt hirdették az illegálisan előállított röplapok, plakátok és falfirkálások is, amelyekre jellemző, hogy szeptemberre már inkább úgy fogalmaztak: „Magyarok! Vár a családokat!”

Szeptember közepén Sándor parancsnokát megbízták, hogy tárgyaljon a párkányi papírgyár vezetőivel. Olyan hírek érkeztek, hogy a gyárban uszító tartalmú röplapok terjesztését tervezik, amire már volt példa korábban. A főhadnagy nem akart demonstratív megjelenést, a gépkocsivezetőn kívül csak Sándort vitte magával. A gyárban hűvös udvariassággal fogadták őket. A tisztet az irodába kísérték, a két katonát az udvaron várakoztatták. Halkan beszélgettek az autóban, majd kiszálltak, hogy a gépkocsivezető rágyújthasson. Kettőt-hármat szippantott a cigarettából, amikor húsz év körüli fiatalok, két fiú és három lány közeledett feléjük. Nem tűntek barátságosnak. A köszönést magyarul viszonzták, félkörbe állták, és a legmagasabb fiú indulatosan szegezte nekik a kérdést.

- Honnan jöttetek?

- Érsekújvárról. - igyekezett békülékeny hangon válaszolni Sándor.

- Nekem nincs olyan város! Az Nové Zámky! Én szlovák vagyok, és ez itt Szlovákia! Azt kérdezem, hogy Magyarországról honnan jöttetek!

- Egerből.

- *Az innen jó messze van! Miért nem mentek már vissza? Itt nincs semmi szükség rátok!*
- *Ugye nem gondoljátok komolyan, hogy tőlünk megkérdezték akarunk-e jönni, és meddig akarunk maradni? Mi lennénk a legboldogabbak, ha már mehetnénk!*
- *Akkor miért nem mentek? Félték ettől a kis főhadnagytól? Hagyjátok itt és pakoljatok, majd mi gondoskodunk róla!* - emelte meg hangját a fiú.
- *Voltál katona?*
- *Nem, és nem is akarok az lenni!*
- *Azért beszélsz így. Nekem, nekünk, semmi bajom veletek, csak hát a parancsot végre kell hajtani. Majd megtanulod te is.*
- *Ne oktass, mert...- szorult ökölbe a keze, de a mellette álló lány megfogta a könyökét.*
- *Maradj nyugodtan Filip! Ők tényleg nem tehetnek semmiről, még talán a főhadnagyuk sem. Még mindig jobb, mintha az oroszok lennének itt.*
- *Persze Betti, most véded őket, mert te is magyar vagy!*
- *Nem! Nem védem őket! Éppen úgy elítélem a megszállást, ahogy te. Haragszom rájuk, mert zavarnak bennünket, zavarják a szlovákok és magyarok kapcsolatát. Ők elmennek, de mi maradunk, és nekünk együtt kell élnünk veletek, egymással!*
- *Igaza van Bettinek!*- sóhajtott Sándor és nem tudta levenni szemét a lányról. Gyönyörű fekete szempár nézett rá, a bájos arc kipirosodott, hosszú barna haja enyhén lobogott a szélben. Önkéntelenül végigmérte és elismerően bólintott.
- *Téged hogy hívnak? – kérdezte a lány, és leplezni próbálta zavarát, hiszen lehetetlen volt nem észrevenni: elbűvölte a magyar fiút.*
- *Sándor a nevem, és tartalékos katona vagyok. Váratlanul hívtak be erre a feladatra. Tényleg sajnálom, hogy ilyen körülmények között találkoztunk. Akár barátok is lehetnénk!*
- *Ilyenkről ne is ábrándozz!* - torkolta le Filip, mert, jól érzékelte a különös vibrálást Sándor és Betti között, ami határozottan bosszantotta.
- *Ezt nem te döntöd el!* - keményített be Sándor, mert már a férfit akarták megsérteni benne, nem a megszálló katonát.
- *Tűnjetek el, jön már a főhadnagyotok!*

Az épületből kilépő magyar katonatisztet ketten kísérték. Úgy látszott, békés, eredményes megbeszélés történhetett, mindhárman nyugodtan közeledtek. A búcsúzó kézfogás őszintének tűnt, haragnak semmi jelét sem mutatták. Az öt fiatal gyorsan sarkon fordult, és elindultak egy raktár felé. Sándor nem tudta féken tartani érzelmeit.

- *Betti!* - kiáltott a távozók után, és a lány megtorpant, visszafordult, bevárta a fiút.
- *Nos?*
- *Ha vége lesz ennek az örületnek, megkereshetlek? Nagyon szeretnék találkozni veled!*

- *Próbáld meg!* - mosolygott szomorkásan Betti, és a többiek után sietett.

XXX

Pável és Hanna csodálkozva pillantott egymásra, majd Bettire és Sándorra, akik csak álltak, mintha szoborrá váltak volna, és hitetlenkedve nézték egymást. A házaspár semmit sem értett, hiszen Betti sohasem beszélt arról, hogy a bogácsiakon kívül ismerne bárkit is Magyarországon. Ezek a pillanatok pedig azt bizonyították, hogy nem ez az első találkozásuk.

- Ismeritek egymást? - kérdezte Pável.

- Nem, sajnos nem, de már egyszer találkoztam Bettivel! Aztán kerestem, tényleg kerestem, és nem sikerült megtalálnom! Olyan, mintha most a múltamból lépett volna ki váratlanul. Nem hiszem, hogy ez véletlen!

- Ebből semmit sem értek! - nevetett Hanna, aki azt hitte, viccelnek velük - Betti! Most már mondjátok el, mi folyik itt!

- Magam sem tudom. Emlékszel arra a papírgyári katonára, akiről meséltem neked a megszálláskor? Ő az!

- Akiről annyit ábrándoztál? Ez hihetetlen!

- Nem Hanna, tényleg én vagyok az - bólogatott Sándor - csak annyi minden történt velünk tíz év alatt. Jó lenne ezeket megbeszélni, ha Betti is úgy akarja. Persze nem most rögtön. Akár aludhatunk is rá egyet, bár nem hiszem, hogy az éjszaka nyugodtan telne.

- Jó, jó, de most akkor sütünk szalonnát, vagy nem? Szerintem a gyerekek éhesek!

Hannának igaza volt. A gyerekek semmit sem érzékeltek a különös hangulatból, nagy egyetértésben türelmetlenül várták a vacsorát. A parázs fölé tartott szalonnából meginduló zsír, a paprikával, paradicsommal díszített kenyerekre csöpögött. A legéhesebbek hamarosan falatozhattak. Sándor és Betti úgy tett, mintha semmi sem lenne fontosabb számukra, mint a fiúk ellátása, pedig többször pillantottak egymásra, hol hosszabb, hol rövidebb ideig. Olvasni akartak a másik gondolataiban. Hanna kérdően nézett férjére, nem tudták eldönteni hogyan viselkedjenek ebben a különös szituációban. Mindenképpen segíteni akart zavarban lévő hűgának. Igyekezett másra terelni a szót, Egerről és a munkájáról kérdezgette Sándort. Később arról beszélt, hogyan bukkantak rá Bogácsra, és mennyire szeretnek ide járni. Amikor kifogyott a szóból, Pável mesélt a füleki várról, a kuruc kori csatákról, ami már a gyerekeket is érdekelte. Betti ritkán szólalt meg. Őlbe vette Ádámot, elálmosodó kisfiát. Gyengéden simogatta, ami váratlan ötletet adott Hannának. Férjére hunyorítva azt javasolta, tegyék le a gyerekeket aludni, azután találkozzanak újra a tűznél. Pável megértette szándékát és segítőkészen helyeselt. A kicsiknek első hallásra nem tetszett ez a fordulat, de miután Hanna, a meglepett felnőttek nevében

megígérte, hogy másnap együtt játszhatnak a medencében, és ha rendesen viselkednek, még fagyaltozásról is szó lehet, elfogadták az ajánlatot.

Elsőként Sándor tért vissza és nagy fahasábot tett az izzó parázsra. Hamarosan Hanna és Betti is megjött, Pável az autóknál szöszmötölt valamit. A gyerekek elcsendesedtek, elaludtak, a három felnőtt a lángokat nézte. Sándor és Betti várta Pávelt, Hanna azonban tudta, hogy nem fog visszajönni, mert így beszéltek meg. Ő sem akart sokáig maradni, mert női ösztöneivel pontosan megérezte: ez a férfi nem közömbös hűgának, néhány perces közös múltjukat mielőbb rendezni kell.

- Azt gondolom, nektek beszélgetni kellene! – állt fel határozottan a székről, és választ sem várva elindult sátraik felé.

Hosszú percekig csendben ültek. Sándor feleslegesen piszkálta a tüzet, közben gondolkodott, nem tudta hogyan kezdjen bele vallomásába. Mindketten érezték, Hannának igaza van, ha a sors úgy döntött, hogy másodszor is találkozniuk kell, akkor a többi már rajtuk múlik.

- Amikor eljöttünk a papírgyárból, szégyelltem magam, mert igazatok volt. Ugyanakkor nagyon bosszantott, vagy inkább bántott, hogy azt sem tudtam ki az a gyönyörű lány, akivel találkoztam, aki elbűvölt néhány perc alatt. Visszafelé egész úton, és napokon, heteken át azon gondolkodtam, hogyan találhatlak meg, mert meg akartalak találni!

- Éreztem, hogy tetszem neked. Most már nyugodtan megmondhatom, te is nagy hatással voltál rám. Sajnáltam, hogy olyan borzasztó körülmények között találkoztunk. Nem tudjátok elképzelni, milyen megalázó volt számunkra a megszállás. Persze ez most már majdnem mindegy.

- Tényleg nem tudhatom. Sajnálom, de nem erről szeretnék beszélni veled. Kértem a parancsnokomat, engedjen vissza Párkányba, vagy adjon valamilyen feladatot, amiért oda kell mennem. Nem tehette. Hidd el, ábrándoztam rólad, vágyakoztam utánad. Októberben hazamentünk, és nem volt maradásom, keresni kezdtelek.

- Egerben? Ugye viccelsz?

- Dehogyan viccelek! Az alatt a néhány perc alatt beléd szerettem úgy, ahogy csak a filmekben lehet látni. Sosem hittem, hogy létezhet ilyen a valóságban, mégis ez történt. Még novemberben visszamentem Párkányba, mint egy turista. Elmentem a papírgyárba és kerestelek!

- Én akkor már nem voltam ott! Hogyan kerestél?

- Előbb a portán próbálkoztam, de nem álltak velem szóba. Nem értettek, vagy úgy tettek. Csak szlovákul beszéltek. Nyilván nem tudhatták, hogy én is ott voltam katonaként, mégis ellenségesen viselkedtek velem. Azután két napig ácsorogtam a gyár közelében, és megszólítottam a magyarul beszélő bemenő, kijövő embereket. Azt hazudtam, hogy a Balatonnál ismerkedtünk meg, de elvesztettem a címedet. Nem mondhattam meg az igazat.

- Hittek neked?

- Sajnos nem nagyon! Nem tudtam a vezetékneved, csak azt, hogy Bettinek hívnak, és hogy hogyan nézel ki. Arra nem is gondoltam, hogy Erzsébetként keresselek.

- Nem csodálom, hogy nem találtál, mert nem én dolgoztam ott, hanem a barátaim. Véletlenül voltam éppen akkor a gyárban.

- Mi lett volna, ha novemberben megtalállak? Elzavarsz?

- Biztosan nem. Örültem volna. Tudod, sokáig gondoltam rád, mert tényleg tetszettél, meg aztán meg is ígérted, de lehetetlennek tűnt. Martin évekgig udvarolt nekem, többször megkérte a kezem, aztán igent mondtam. Szerettem őt, csak sajnós nagyon megváltozott, de erről nem akarok beszélni.

- Gondolom elváltatok, azért nincs itt, azért vagy olykor szomorú.

- Tavasszal mondták ki a válást. Csúnya ügy volt. Haraggal váltunk el.

- Sajnálom, megértelek.

- Ugyan már, hogyan érthetnél meg? Látom, helyes kisfiad van, boldogok vagytok, bizonyára szép, kedves asszony a feleséged.

- Az volt. Már régóta nincs velünk, öt éve eltemettem. Egyedül vagyok.

- Bocsáss meg! Nem tudhattam, ne haragudj! - csuklott el Betti hangja, és vigasztalóan megérintette Sándor kezét, majd szembefordultak egymással és csak nézték az elpárásodó szemeket.

A tűz lángja megvilágította arcukat, amelyek lassan közeledtek egymáshoz, és mindketten érezték az összekeveredő sós könnycseppek ízét.

xxx

Két nap telt el az esti találkozás óta, és a világ nagyot változott. Sándor és Betti éjszakába nyúló beszélgetése olyan meghitt és őszinte volt, mintha régi, jó ismerősök lennének. Egyre közelebb kerültek egymáshoz, és már mindketten biztosan hitték: ami velük történik, az nem lehet véletlen. Hanna örömmel látta a kibontakozó szerelmet, és megnyugtató volt számára, hogy a három fiú remekül megérti egymást. Sokat játszottak együtt, megbízhatóak voltak, nyugodtan elengedhették őket a strand területén a fagylaltoshoz, a büféhez, vagy labdázni a medencétől távolabbi területre.

Reggel nehezen ébredt a társaság, előző este sokáig fent voltak. A késői reggeli után csak Pável és Sándor indult el a gyerekekkel a strandra, az asszonyok még a sátraknál maradtak rendezkedni. Másfél óra telhetett el, amikor ők is letelepedtek a medence szélére. A gyerekek elmentek labdázni, a két férfi elmélyülten beszélgetett.

- Mi ez a nagy komolyság uraim? Elfogyott a sör? - évődött Betti, akit szinte kicseréltek az elmúlt két napban.

- Á, semmi komoly. Éppen azt mesélem Pávelnek, hogy néha milyen különös dolgok történnek az emberrel. Tegnap, amikor újságot olvastam az árnyékban,

olyan érzésem volt, mintha figyelne valaki. Alaposan körülnéztem, de nem láttam senkit, aki irántam érdeklődött volna. Ez hülyeség, gondoltam, aztán ma felfedeztem egy ismerős arcot a bejáratnál. Ahogy ránéztem, elkapta rólam a tekintetét, és hirtelen nem is tudtam, honnan ismerhetem.

- Na és rájöttél!

- Igen! Képzeld, az a srác volt, persze ő is változott kicsit a tizenkét év alatt, akivel a párkányi papírgyár udvarán találkoztam. Nem Filip, a másik!

- Úristen! - sápadt el Betti - Ő Martin, a volt férjem! Hol van a kisfiam? – kiáltotta rémülten.

- Elmentek labdázni! - döbbsent meg Sándor Betti ijedtségén, amely hirtelen rá is átragadt - Csak nem gondolod, hogy...

- De igen! Pontosan azt gondolom! El akarja vinni Ádámot! Rohanjunk!

A fele távolságot sem tették meg, amikor Gábor és Krisztián jött velük szembe fagyaltot nyalogatva. A teljesen kétségbe esett, és megszólalni sem tudó Betti helyett Sándor támadt a fiúkra.

- Hol van Ádám? Hol hagyátok?

- Azt mondta, mindjárt jön. Elment pisilni. Igazán nem gondoltuk, hogy oda is kísérgetni kellene. - védekezett megszeppenve Gábor, mert nem értette a nagy riadalom okát.

Sándor a mosdóhoz, Betti a kijáráthoz sietett. A jegyszedők megnyugtatták, nem láttak kimenni senkit, csak érkező vendégekkel foglalkoztak. Akkor még nem vihette el, reménykedett az asszony. A válóperes tárgyaláson a bíróság neki ítélte a kisleányt, hiszen Martin hűtlensége és kicsapongó élete bizonyítást nyert. A közös vagyon elosztását is komoly vita előzte meg, Ádámot pedig mindketten maguknak követelték. A férfi nem akarta elfogadni a döntést, ügyvédekkel, perrel fenyegetőzött. Betti nagyon félt attól, hogy volt férje a gyerek elrablásától sem riadna vissza, és ha azt Magyarországon teszi meg, akkor őt még nehezebb helyzetbe sodorja. Nem ismer itt senkit, és vajon a hatóságok mennyire veszik komolyan egy szlovákiai család belső háborúját. Kétségbeesetten kutatta az embereket, vajon meglátja-e valahol Martint és Ádámot. Hangos „anya, anya” kiáltásra kapta fel a fejét. Hatalmas kő gördült le szívéből, Sándor kézen fogva hozta vidám kisleányát. Martint sehol sem látta, igaz, nem is kereste. A szerencsés fordulat nem hozott nyugalmat az újdonsült barátoknak. A felnőttek aggodalommal gondoltak a következő napokra. Betti gyermekét féltette, Sándor pedig Bettit. Kevésbé tartotta valószínűnek a gyerekrablási szándékot, sokkal inkább azt, hogy Martin szeretné visszakönyörögni magát. Hanna és Pével is ezt a lehetőséget erősítették, hiszen már volt ilyen próbálkozás. A kibontakozó szerelmet féltő Sándor ésszerű ötletet javasolt. Betti és kisleány azonnal menjenek be Egerbe. Odaadja nekik lakáskulcsát, nyugodtan költözzenek be hozzá. Másnap reggelre egyébként is megérkeznek Krisztián szülei, felváltják őt a két leány nyaraltatásában. Dél előtt visszamegy Egerbe. Gondoskodni fog Bettiékről, de nem zavarja őket, majd szüleikhez költözik arra a néhány napra. Mindenki megnyugodhat, a bogácsi nyaralás folytatódhat, ők pedig a városban is tudnak

nagyszerű programokat tervezni. Martinnak így fogalma sem lesz, hol keresse a fiát. Ezzel időt nyernek, majd csak kitalálnak valamit. Rövid tanácskozás után mindenki belátta, ettől nincs jobb megoldás. Az aggódó Hanna egyetlen változást kért. Sándor kísérje el Bettit és Ádámot, mutassa meg a lakást, a környéket, azután térjen vissza, addig ők vigyáznak a gyerekekre.

xxx

Az egri vár nagyon tetszett Ádámnak. Nem olvasta Gárdonyi regényét, így tátott szájjal hallgatta Bornemissza Gergely, Dobó István, és többiek hőstetteit, Hegedűs István árulását. A kazamaták szűk folyosóit ijesztőnek, az ágyútermeket félelmetesnek találta. A múzeumban kérdések sokaságával ostromolta Sándort, aki türelmesen válaszolt mindenre. Ragyogó napsütésben sétáltak végig a várfalon, megnézték Gárdonyi Géza sírját. A sírkőre vésett szavak jelentését a kisfiú nehezen értette meg, hiszen a „csak a teste” felirat az ő olvasatában egészen mást jelentett, mint a felnőtteknek. Nagyszerű hangulatban sétáltak le a Dobó térre, onnan a Széchenyi utcába, és Ádám kívánságára beültek a Dobos cukrászdába. Jókedvűen kanalazták a fagylaltot.

- Olyan jól megvagyunk így hárman. Ha majd Gábor is csatlakozik, Ádám még jobban fogja érezni magát. Szeretném, ha maradnátok még néhány napot, vagy akár többet is.

- Nem tudom, mit mondjak. Annyira hirtelen jött minden. Jól érzem magam veled, igazán kedves vagy, de nem akarok a terhedre lenni.

- Ugyan már, ne mondj ilyeneket! Szívesen bemutatnád a barátainknak is. Nagyszerű csapat vagyunk, családotól járunk szórakozni. Jól éreznéd magad közöttünk.

- Nagyon régen nem voltam társaságban. Amióta Fülekre költöztünk a nővéremhez, nincsenek barátaim.

- Hát akkor? Következő hétvégén nagy rendezvény lesz a gyárban. Ott minden van, ami kell, te olyat még nem láttál! Hűtőgépmotorokat gyártunk, a hőkezelő kemencékben sütjük meg a húsokat, kolbászokat, és persze italról is gondoskodunk. Képzeld, a targoncák hozzák az ételt, italt a buli helyszínére, zene, tánc, játék, ami csak kell! - lelkesedett egyre jobban Sándor.

- Csábítóan hangzik, de... Most mi történt veled? - kérdezte Betti, mert Sándor hirtelen elkomorodott.

- Ne ijedj meg attól, amit mondok - súgta -, és ne fordulj oldalra. Fogalmam sincs hogyan talált ránk, de a sarokasztalnál ül Martin. Most úgy tesz, mintha nem érdekelnénk, a süteményét majszolja.

- Ez nem lehet igaz! - rettent meg Betti - Biztos, hogy ő az?

- Biztos, ráismerek, és ugyanaz a póló van rajta, amiben Bogácson láttam.

- Most mi lesz?

- Odamegyek hozzá, és megmondom: hagyjon békén benneteket, mert rendőrt hívok. Itt én vagyok otthon, nekem fognak hinni. Megmondom neki, hogy tűnjön el, amíg szépen beszélünk vele.
- Sándor! Én nagyon félek! - rebegette Betti, és a kérés ellenére óvatosan oldalra, a sarokasztal felé fordult.
- Ne félj, megoldom. Nem akarlak elveszíteni!
- Mielőtt odamész, mondanom kell neked valamit. Pontosabban kettőt. Kérlek, hallgass meg!
- Megbocsátasz neki? - döbbsent meg Sándor
- Nem! Egészen másról van szó. Az előbb azt mondtad, hogy nem akarsz elveszíteni. Ezt én is így gondolom, mert már biztosan tudom, hogy fontos vagy nekem. Ma éjszaka már ne menjél a szüleidhez. Szeretném, ha velünk, velem maradnál. A másik, amit tudnod kell, hogy az a sarokban ülő férfi tényleg nagyon hasonlít Martinra, de nem ő az! Érted? Nem ő az, Bogácson sem Martint láttad! Nincs itt, nem jött utánunk! - kiáltotta Betti, és kitört belőle a boldog, felszabadult nevetés.